

Særslev, Ejlby og Melby Sogne

dec. 2008 - feb. 09 – 64. årgang nr. 4

Juletræets historie

Juletræet har en kort historie i Danmark. Juletræet er nemlig en forholdsvis "ung" tradition i den danske jul. Men skikken med at tage et grantræ ind i hjemmet har rent faktisk sin spæde oprindelse helt tilbage i antikken.

Man mener, at det første juletræ der blev tændt i Danmark, blev tændt på det sydsjællandske gods Holsteinborg i 1808. Det var grevinde Wilhelmine på Holsteinborg, der i juletiden tændte lys på et grantræ. Men de skriftlige kilder herom er begrænsede.

Holstensk jul i København

Tre år senere - juleaften i 1811 - tændtes det første københavnske juletræ i Ny Kongensgade nr. 221 hos den unge doktor Martin Lehmann, hans kone Frederikke Louise og deres lille søn. Den juleaften kunne nysgerrige københavnere fra gaden konstatere, at Lehmanns, der var fra Holsten, havde stillet træet op inde i stuen og sat tændte lys på grenene. Martin Lehmann var præstesøn fra Holsten, og har formodentlig

kendt juletræsskikken fra sin egen barndom. På den måde kom juletræsskikken formentlig til København og bredte sig derfra.

Oprindelse i Antikken

I antikkens Rom var det skik at ophænge laurbærkranse i og på husene ved årsskiftet. Stedsegrønne planter blev tolket som udtryk for livskraft og som helbredelsesmiddel. Det var altså håbet om sundhed og solens tilbagevenden, som man tog ind i sit hus sammen med grene og grønne krans. Det er begrænset, hvad vi ved om julefejringen i oldkirken, men Efraim Syreren, syrisk bibelfortolker og digter, (ca. år 306-373), har dog leveret en beskrivelse af fødselsfesten, der for ham var den mest ophøjede af de kristne fester.

»På den dag, da alt åndede fred«, fortæller han, »smykkede man huse- ne med grønne krans«.

Her aner vi en overtagelse af romernes skikke og det første trin frem mod vores grønne, kristne nordeuropæiske juletræ.

Traditionen fra senmiddelalderen

Nogle af de tidligste kilder vi har i Europa om brugen af juletræer er fra det 15. og det 16. århundrede. De gamle tyske håndværkerlaug holdt en slags juletræsfest, hvor et stort pyntet grantræ blev sat ind i laugsalen i forbindelse med julen. Træet stod til Hellig Tre Konger, hvor medlemmernes børn så fik lov til at tage de smågaver, der hang på træets grene. Noget tyder på, at almindelige mennesker også begyndte at skaffe sig juletræer privat, for der er

fundet gamle love, som forbyder, at man bare går ud i skoven og hugger et træ om til jul. Der findes også beskrivelser fra 1600-tallets Strasbourg, hvor private lod deres træer pynte med glimmersager, papirroses, sukkersager og dukker.

Grundtvig og Ingemann om juletræet

I løbet af 1800-tallet blev juletræerne efterhånden mere og mere almindelige i resten af Danmark ikke mindst hos fx præster og lærere, der ikke ville stå tilbage for de københavnske borgerhjem. Det var dog ikke alle, der brød sig om den nye idé. Grundtvig, der jo er ophavsmand til mange af vore julesalmer, mente fx, at juletræet var udtryk for en udvandet kristendom, og skulle man undgå at den udvandede kristendom satte sin beske frugt i det nye århundrede, kunne man ikke hurtigt nok oprykke juletræet med rod! Sådan skrev han i tidsskriftet "Dannevirke" i 1817. Hvorimod digteren B.S. Ingemann var blandt de første danskere til at prise juletræet, som han havde mødt i sine svigerforældres hjem i København. Og takket være Ingemann kommer Grundtvig i løbet af få år på bedre tanker. Efter læsning af Ingemann priser Grundtvig i 1823 det grønne juletræ og opfordrer alle danske kristne til i tanken at foretage en pilgrimsfærd til Østerland og Betlehem - fjernt fra hedningeverdenen. For Ingemann er juletræet et symbolsk udtryk for det grønne håb, drømmen om paradishaven. Vi kan se det grønne håb fx i DDS. nr. 119 Julen har bragt velsignet bud - i sidste del af første vers..."

...Grenen fra livets træ står skønt med lys som fugle på kviste; det barn, som sig glæder fromt og kønt, skal aldrig den glæde miste.

Grundtvig derimod lægger mere vægt på julens lys midt i den mørke tid - et lys, der naturligvis refererer til Guds søns komme til jorden.

Flere af 1800-tallets forfattere og digtere har beskrevet samtidens jul og disse beskrivelser har så virket tilbage og styrket traditionen. Man kunne her nævne: H.C. Andersens eventyr om "Grantræet" og Peter Fabers populære "Højt fra træets grønne top" fra 1848 - de har begge forstærket traditionen med juletræer.

Juletræer af grønkål

Vi skal helt ind det 20.århundrede før juletræet har slået helt igennem landet over. Derfor er det som sagt en "ung" tradition. Først omkring 1.verdenskrig bliver juletræet efterhånden rigtigt udbredt uden for borgerkabet . Men selv efter dette tidspunkt var det naturligvis langt fra alle, der havde råd til at anskaffe sig et træ med lys, pynt etc. Men at skikken med juletræer og levende lys nu var accepteret, er der næppe tvivl om. Hos de økonomisk dårligt bemidlede familier var kreativiteten stor for selv at fabrikere substitutter eller hjemmelavede juletræer. Der findes mange beretninger om hvordan man lavede juletræer af grønkålsstokke, grene og camouflerede kosteskafter, der blev pyntet med købte lys, som var skåret igennem for at spare. Plastik-juletræer er også vundet frem i de senere år.

Sådan gik det til i meget grove træk at vi her i norden fik vores jule-

træ. Antikkens romere og deres oprindelige hedenske laurbærkranse blev langsomt - igennem århundreder - forvandlet til juletræet - døbt og optaget i dansk kristendom.

Glædelig jul til alle!

JKA

Adventshygge i Ejlby

Søndag d. 7. dec. kl.13.00

Vi mødes i Ejlby kirke, hvor præsten fortæller en historie særligt for børn. Derefter er der adventshygge i Ejlby forsamlingshus, hvor der serveres Gløgg og æbleskiver. Der er samtidig mulighed for at klippe julepynt. Alle er velkomne.

Adventsgudstjeneste for ældre

Tirsdag den 9.december kl. 14.00 er der adventsgudstjeneste for ældre med altergang i Særslev kirke, særligt arrangeret for Fredensbo, men alle er velkomne.

De 9 læsninger

Julekoncert i Særslev kirke **søndag den 7. december kl. 15.00.** Traditionen tro vil koret fra Nordfyns gymnasium komme og synge med til gudstjenesten, der også er arrangeret i samarbejde med konfirmanderne og Særslev FDF. Det store kor ledes af Lise Pedersen, Jens Bryderup og Jørgen Roe-Poulsen. Bibellæsningen står årets konfirmander for sammen med FDF'erne. Denne søndag er Særslev kirke således pyntet op. Kom og vær med til at synge julen ind. Alle er velkomne.

Nyt Menighedsråd

Der var ikke kampvalg i Særslev-Ejlby-Melby pastorat, men derimod fredsvalg, da det gamle og det nye menighedsråd var samlet den 4. november i konfirmandstuen. Første del af aftenen forløb med et afsluttende møde for det gamle menighedsråd. Så var der kaffe. Anden del af aftenen var konstituerende møde for det nye menighedsråd. Følgende personer forlader menighedsrådet:

Henning Smith, Poul Erik Larsen, Ole Sjö-Rasmussen, Mikael Eg Andersen, Stine Husted Baungård. Der skal lyde en tak til dem alle for en stor indsats!

De nye ansigter i menighedsrådet er: Sabrina Sommer (Ejlby), Tina Høgstedt (Særslev), Hanne Kjemtrup (Melby) og Elsebeth Nyhøj (Ejlby). Erik Larsen fortsætter som menighedsrådsformand. Svend

Kæhlershøj blev valgt som næstformand. Referatet af mødet kan, som altid, læses på kirkens opslagstavle og på vores hjemmeside. www.de3sogne.dk

Det nye menighedsråd ser således ud:

Erik Larsen menighedsrådsformand, Særslev.

Svend Kæhlershøj næstformand, Melby

Inge Christensen, Ejlby:

Hans Erik Nielsen, Særslev

Julie Vilhelmsen, Særslev

Bodil Lind, Særslev

Kresten Bergmann, Særslev

Bodil Rasmussen, Melby

Sabrina Sommer, Ejlby

Tina Høgstedt, Særslev

Hanne Kjemtrup, Melby

Elsebeth Nyhøj, Ejlby.

Kom med i teatret

Fredag den 6.marts 2009 har man mulighed for at komme ind og se teaterstykket "Breaking the Waves" på Odense teater. Stykket er en sceneversion af Lars Von Triers prisbelønnede film fra 1996 af samme navn. Stykket handler om den enfoldige og meget religiøse kvinde Bess, der bor i et lille ø-samfund. Bess bliver gift med Jan, der arbejder som "borebisse" på en boreplatform. Kort tid efter brylluppet tager Jan ud på boreplatformen igen og Bess savner ham frygteligt. Jan kommer imidlertid ud for en alvorlig arbejdsulykke, der tvinger ham hjem. Bess bliver ulykkelig, for hun mener, at hun selv er skyld i ulykken. Bess sætter alle sine kræfter ind på at hjælpe sin ægtemand.

Der arrangeres buskørsel fra Særslev kirke kl.18.30 Forestillingen begynder kl.19.30. Billetter kan købes ved at kontakte sognepræst Jesper Kjær Andersen. Sidste frist for at melde sig til turen bliver lørdag den 10. januar. Jeg skal gøre opmærksom på, at der er et begrænset antal billetter. Prisen bliver 250 kr. pr. billet + 20 kr. i kørsel - altså 270 kr. Så er det også salens bedste pladser vi får. Vi forventer dog, at blive mange nok til at få grupperabat, hvilket gør billetprisen 25 kr. billigere.

Konfirmander opfører krybbespil

Aftengudstjeneste søndag den 14. dec. kl. 19.00

Alle indbydes til at deltage i denne særlige aftengudstjeneste, hvor årets konfirmander vil opføre en moderne udgave af et krybbespil. Undervejs i stykket er der fællessang. Gudstjenesten er således et samarbejde mellem konfirmanderne, organist Svend Erik Sørensen og sognepræst Jesper Kjær Andersen.

Konfirmation 2009

Konfirmationsforberedelsen forløber godt. I år hjælper organist Svend Erik Sørensen fra Veflinge til i undervisningen. Konfirmation i 2009 bliver følgende datoer: Særslev kirke den 26. april og Ejlby/Melby kirke den 19. april.

Mini-konfirmander

I starten af april 2009 vil der være et forløb for mini-konfirmander frem til sommerferien.

Nærmere oplysninger og indbydelse vil blive annonceret gennem Særslev skole og på vores hjemmeside: www.de3sogne.dk.

Kirkehøjskolen foråret 2009

Onsdag den 21. januar kl. 19.00
Konfirmandstuen i Hårslev Præstegård, Præstegårdsvænget 4, Hårslev, 5471 Søndersø

Lektor Jakob Engberg:

Kristen i oldkirken

- hverdag, søndag og fest

I de første tre århundreder var kristendommen en hastigt voksende mindretalsreligion i Romerriget.

Foredraget præsenterer de kristnes liv under disse vilkår til hverdag, om søndagen og til højtider, herunder hvordan de kristne og deres liv opfattedes af det hedenske flertal.

Onsdag den 4. marts 19.00

Konfirmandstuen i Veflinge Præstegård, Axel Brahesvej 13, Veflinge

Lektor Anders-Christian Lund

Jacobsen:

Augustins liv og teologi

Foredraget handler om Augustins spændende og helt særegne personlige historie og denne personlige histories betydning for hans teologi. Nogle af hans særligt betydningsfulde teologiske ideer som f.eks. arvesyndslæren vil blive præsenteret. Endelig vil en del af foredraget handle om den betydning, som Augustin fik for al senere teologi helt op til nutiden.

Mandag den 13. april kl. 10.00

2. påskedag, Sørslev Kirke, Fælles gudstjeneste for sognene bag kirkehøjskolen.

Alle 6 præster medvirker. Der er kørselsordning fra alle sognene.

Litteraturkreds

Torsdag den 12. feb. 2009 kl. 19.30
er der igen litteraturkreds.

Det foregår i Skamby præstegård, Bredgade 40.

Denne gang er det Erik Ålbæk Jensens roman *Perleporten*, der er på plakaten.

Erik Ålbæk Jensen, som døde i 1997, og hvis søn er filmselskabet Zentropas direktør Peter Aalbæk Jensen, arbejdede som både forfatter, radio- og tv-medarbejder og præst.

Perleporten er Erik Aalbæk Jensens gennembrudsroman fra 1964. Den er første bind i en 5-bindsserie, der skildrer samfundsudviklingen, specielt i Nordjylland, fra 1930 til 1970'erne.

Handlingen i romanen udspiller sig i en lille vendsysselsk landsby i tiden op til besættelsen. Bogen omhandler særligt skellet mellem grundtvigianere og Indre Mission, men også andre skel som klasseskellet mellem husmænd og gårdmænd. Ligeledes er skellet mellem dem, der sympatiserer med nazismen, og dem der tager afstand til den, også et tema i bogen.

Ligesom tilfældet var med Mærkedage af Jens Smærup Sørensen, som vi læste forrige gang i litteraturkredsen, er der også her tale om en kollektiv roman om livet på landet. Vi følger altså ikke bare én men alle beboerne i den lille landsby. Det er et stort og broget persongalleri,

som Aalbæk Jensen ruller op. Der er repræsentanter fra alle de forskellige sociale klasser og de forskellige religiøse og politiske grupperinger. Vi følger således både den grundtvigske gårdmandsfamilie Burmark, den indremissionske gårdmandsfamilie Mølgård og skolelærerfamilien Boelt.

Selvom det er tydeligt hvor Ålbæk Jensens sympati ligger, så udleverer han aldrig sine hovedpersoner til latterliggørelse eller foragt. Man er som læser aldrig i tvivl om, at selv de mest oprørende og umenneskelige handlinger er udført i god tro.

Bogen giver et fint og nuanceret billede af et bondesamfund og dets konflikter anno 1939 - et samfund som Ålbæk Jensen kender indefra, idet han selv er opvokset i et lille nordjysk landsbysamfund.

Vel mødt.

Indsamling ved høst og til jul

Ved sommerens høstkollekt i Sørslev, Ejlby og Melby kirker, blev der indsamlet 739,50 kr. Pengene går til Folkekirkens Nødhjælp. Til jul samler vi også ind til Folkekirkens Nødhjælp.

Fredensbo

Gudstjenester:

Tirsdag den 6. jan. kl. 14.15

Tirsdag den 3. feb. kl. 14.15

Tirsdag den 3. mar. kl. 14.15

Sangeftermiddage

Torsdag den 22. jan. kl. 14.15

Torsdag den 19. feb. kl. 14.15

Hellig 3 kongers eftermiddag

Søndag den 4. januar kl. 14.00.

Menighedsrådet vil gerne indbyde sognet til en hyggelig eftermiddag Hellig 3 kongers søndag. Vi starter i kirken med gudstjeneste kl.14.00. Dernæst er der kaffe og hygge i konfirmandstuen, hvor Ester Kappel vil underholde og læse en historie.

Sangaften i konfirmandstuen

Tirsdag den 20 januar kl. 19.30

Vi vil denne aften tage vores nyindkøbte højskolesangbøger i brug. Vi vil synge fra den nye højskolesangbog og fra salmebogen under musikalsk ledsagelse af vores organist.

Der vil blive serveret kaffe. Medbring selv kaffebrød. Alle er velkomne.

Siden sidst

Døbte:

Særslev:

Karl Bolander Olsen,
Tobias Frick Andersen,
Emma Marie Nørregaard
Høgstedt,
Jakob Friis Møller,
Annika Riis Nicolaisen,
Benjamin Lang.

Ejlby:

Kasper Hvid Nielsen,
Victoria Englund,
Ida Marie Sommer

Melby:

Matti Tønneskov Sørensen

Begravede/bisatte:

Særslev:

Inger Minna Jensen.

Melby:

Anders Ole Buhrkall,

Viede:

Ingen

Praktiske oplysninger

Fødsler

En fødsel skal meddeles til præsten i bopæls sognet. Medbring fødselsanmeldelsen som I fik udleveret af jordemoderen, samt jeres dåbs- eller navneattester, evt. vielsesattest eller den udfyldte "Omsorgs og Ansvarserklæring" hvis I ikke er gift.

Dåb eller navngivelse

Et barn skal navngives senest seks måneder efter fødslen. Det sker enten ved dåb eller navngivelse. I begge tilfælde rettes henvendelse til præsten.

Konfirmation

Konfirmation finder som regel sted om foråret i 7. klasse. I Ejlby og Melby kirker er der konfirmation 1. søndag efter påske, i Særslev kirke 2. søndag efter påske. Børnene indskrives til konfirma-

tion i august måned. De får et brev med hjem gennem skolen.

Vielse

Dato for vielsen aftales med præsten. Viesler foregår altid i kirken. I god tid inden vielsen rettes henvendelse til rådhuset for udstedelse af prøvelsesattest. Denne samt jeres dåbs- eller navneattester medbringes til samtalen med præsten.

Dødsfald

Dødsfald skal meddeles til præsten i bopæls sognet, helst hurtigst muligt. Denne eller bedemanden er behjælpelig med at udfylde papirerne. For aftale om begravelses-/bisættelsehandling i kirken rettes henvendelse til præsten.

Navneændring

og attester
Kontakt præsten i bopæls sognet. Skal sagen sendes til Statsamtet eller Kirkeministeriet er præsten behjælpelig med dette. Bortkomne eller nye attester udstedes vederlagsfrit.

Kirkebil

Kirkebil kører til alle gudstjenester og arrangementer, der tilrettelægges af menighedsrådet. Bil skal blot bestilles dagen før på: Tlf. 64 84 14 85 eller Tlf. 64 85 12 12. Benyttelse af kirkebil betales af menighedsrådet.

Kirkebladet

Såfremt man ikke modtager kirkebladet, er man velkommen til at tage et kirkeblad i en af de 3 kirkers våbenhuse og orientere præsten.

KIRKEKALENDER

september - oktober - november 2008

DATO

SÆRSLEV

EILBY

MELBY

BEMÆRKNINGER

07. dec.	2.s. i advent.	15.00#	13.00 *	-	*Børnegudstjeneste.
14. dec.	3.s. i advent.	19.00*	-	09.00	#Julekoncert i Særslev. *Konfirmander opfører krybbespil
21. dec.	4.s. i advent	09.00	10.30	-	
24. dec.	juleaften	16.30	15.30	14.30	
25. dec.	juledag	10.30	09.00	14.00	
26. dec.	2. juledag	*09.00	-	-	* Ole Hansen
28. dec.	julesøndag	*09.00	-	-	*Kirsten Clement
01. jan.	nyårsdag	16.00	-	-	
04. jan.	Hellig 3 konger	14.00	09.00	-	*H3K-arrangement kl.14.00
11. jan.	1. s.e.H.3 K.	10.30	-	09.00	
18. jan.	2. s.e. H.3 K.	19.00	14.00	-	
25. jan.	3. s.e.H.3 K.	09.00	-	10.30	
01. Feb.	s.e.H.3 K.	10.30	09.00	-	
08. Feb.	Septuagesima	10.30	-	09.00	
15. Feb.	Seksagesima	09.00	10.30	-	
22. Feb.	Fastelavn	14.00*	-	10.30	*Familiegudstjeneste.
01. marts	1.s.i fasten	10.30	09.00	-	

Ansvarshavende redaktør: Sognepræst Jesper Kjær Andersen. Tryk: Børgense Bogtrykkeri 64 81 10 29

Adresser

Sognepræst Jesper Kjær Andersen, Kirkevej 4, Særslev. Tlf.: 64841137.
Menighedsrådsformand Erik Larsen, Kosterstlevhuse 17, Kosterstlev. Tlf.: 64 84 10 70
Kirkernes hjemmeside: www.de3sogne.dk

Særslev:

Graver Henning Smith
graverhuset, tlf. 64 84 16 75
Træffes tirs.-fre. Kl. 9-10
Privat: Vestergade 10, Særslev
Tlf. 64 84 18 36

Organist Aase Rosendahl
Jullerupvej 52, tlf. 64 84 11 08
Kirkesanger Poul E. Larsen
Kile 25, tlf. 64 84 12 02

Eilby:

Graver Finn Toffegaard
Graverhuset, tlf. 64 84 14 53
Træffes tir. tor. fre. Kl. 12-13
Privat: Tværgade 22, Otterup
Tlf. 64 82 20 50 / 40 13 14 51

Organist Aase Rosendahl
Jullerupvej 52, tlf. 64 84 11 08
Kirkesanger Poul E. Larsen
Kile 25, tlf. 64 84 12 02

Melby:

Graver Bjarne Rasmussen
Graverhuset, tlf. 64 86 17 28
Træffes tir. og tor. Kl. 15-15,45
Privat: Tøvlidvej 75, Melby
Tlf. 64 86 15 34

Organist Aase Rosendahl
Jullerupvej 52, tlf. 64 84 11 08
Kirkesanger Bodil Rasmussen
Enghaven 14, tlf. 64 84 13 31